

РЕШЕНИЕ

№ 18651

гр. София, 02.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 17.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Бойкинова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **5806** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Настоящото производство е образувано въз основа на решение № 6801/04.06.2024 г., постановено по адм. дело № 11119/2023 г. на тричленен състав на Върховен административен съд, с което е отменено решение № 2351/06.04.2023 г., по адм. дело № 5793/2022 г. на Административен съд – София град, с което е отхвърлена жалбата на М. Н. К. срещу отказ за издаване на нови дипломи за образователно-квалификационни степени „Бакалавър“ и „Магистър“, обективиран в писмо с изх. № УП-10-1181/15.12.2022 г. на ректора на Великотърновския университет „Св.св. Кирил и Методий“ (ВТУ).

В мотивите на отменителното решение на Върховния административен съд са дадени указания при новото разглеждане на делото съдът да извърши цялостна преценка на обжалвания административен акт на основанията по чл. 146, т. 3 АПК, както и да установи кога е започнало административното производство, предвид на обстоятелството, че заявлението е подадено на 19.12.2022 г., а обжалвания акт е постановен на 15.12.2022 г., тоест преди започване на административното производство. Наред с това съдът посочва, че не са събрани доказателства за реда, определен в правилника на ВТУ, към които препраща Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища и съответно не може да бъде извършена дължимата проверка за законосъобразността на акта.

Твърди се в жалбата, че М. Н. К. има две дипломи от ВТУ за завършена бакалавърска степен, специалност „Социални дейности“ от 2006 г. и за завършена магистърска степен, специалност „Психология“ от 2009 г. Сочи се, че с решение по гр. дело № 15482 от 2022 г. на Софийски районен съд на основание чл. 73 във вр. с чл. 45, ал. 1, т. 8, предложение първо от Закона за гражданската регистрация е допусната промяна на данните в гражданското състояние в съставния акт за раждане относно пола на жалбоподателката от „мъжки“ на „женски“, и в тази връзка е извършена промяна на единния граждански номер и собственото, бащиното и фамилното ѝ име. Според жалбоподателката на основание горното съдебно решение ректорът на ВТУ следва да издаде нови дипломи, в които да фигурират променените лични данни. Поддържа се, че дори и да ѝ се издаде удостоверение по чл. 18 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистър на населението във връзка с чл. 24 от Закона за гражданската регистрация, то това удостоверение има удостоверителна сила само и единствено по отношение на имената на лицето и не може да свидетелства за променения пол на лицето. Счита, че така мотивиран отказът единствено с разпоредбата на чл. 4б от Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, не е съобразен с практиката на ЕСПЧ и със стандартите на правото на личен живот по чл. 8 ЕКПЧ, тъй като жалбоподателката е принудена да разкрива лична информация относно транссексуалното си състояние на трети лица и в множество случаи пред работодателя, когато представя дипломата си за висше образование.

Ответникът – Ректорът на Великотърновския университет „Св.св.Кирил и Методий“ в представен по делото писмен отговор, чрез процесуалния си представител – юр. М. Х., оспорва жалбата като неоснователна и моли съда да я отхвърли. Посочва, че административното производство е образувано въз основа на писмо от жалбоподателката, изпратено по електронната поща на ВТУ на 04.12.2022 г., по което е изготвен отговор с изх. № УП-10-1181/15.12.2022 г., който не е получен от жалбоподателката по имейл, като междувременно същата е подала заявление с вх. ФО-1-35899/19.12.2022 г., с посочен адрес за кореспонденция, на който е изпратен изготвения отговор от дата 15.12.2022 г. Също така посочва, че ВТУ няма приет правилник, в който изрично да регламентира редът за издаване на нови дипломи. В писмени бележки по делото излага подробни съображения за законосъобразност на оспорения отказ. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на подадено заявление по електронната поща на ВТУ на 04.12.2022 г., с което жалбоподателката иска от ВТУ да ѝ се издадат нови дипломи, на основание влязло в сила съдебно решение на 28.10.2022 г., постановено по гр. дело № 15482/2022 г. на Софийски районен съд, с което е извършена промяна в пола, имената и ЕГН-то. Към заявлението са приложени удостоверение за верен ЕГН и удостоверение за идентичност на лице с различни имена. По делото е представено заявление до ректора на ВТУ с вх. ФО-1-35899/19.12.2022 г. със същото искане, а именно: преиздаване на нови дипломи, поради промяна на личните данни на жалбоподателката.

С оспореното писмо с изх. № УП -1-1181/15.12.2022 г на ректора на ВТУ се отказва да се издадат нови дипломи на жалбоподателката по подаденото от нея заявление по

електронната поща на ВТУ на 04.12.2022 г. и с писмо на 19.12.2022 г. за преиздаване на диплома за завършена бакалавърска степен, редовна форма на обучение „Социални дейности“ и диплома за завършена магистърска степен, задочна форма на обучение, „Психология“. За да постанови горния отказ ректорът се е мотивирал с разпоредбата чл. 4б от Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, съгласно която нова диплома се издава единствено в случаите на установяване на техническа грешка, каквато не е налице в случая.

Не се спори между страните, а и от приетите по делото доказателства се установява, че на М. Н. К. са издадени две дипломи от ВТУ – първата през 2006 г. за завършена образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалност „Социални дейности“, а през 2009 г. - и за завършена образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Психология“, както и че в двете дипломи са посочени името М. Н. К. и съответно неговия ЕГН.

Не се спори между страните, а и от решение № 11929/28.10.2022 г. по гр. дело № 15482/2022 г. на Софийски районен съд се установява, че е допусната промяна на данните за гражданско състояние в съставения акт за раждане № 1072 от 03.05.1983 г. на М. Н. К., а именно: в пола на лицето от „мъжки“ на „женски“, със съответстващ на сменения пол ЕГН и сменени имена от М. Н. К. на М. Н. К..

Въз основа на установените факти и като взе предвид изложените в жалбата оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на оспорване пред съда индивидуален административен акт и от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера засегната неблагоприятно.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган – ректорът на Великотърновския университет „Св.св.Кирил и Методий“, в кръга на правомощията му, съгласно чл. 32, ал. 1, т. 14 от Закона за висшето образование (ЗВО) и Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища.

При постановяване на отказа е спазено изискването за форма на административния акт, в т.ч. са посочени фактическите и правните основания за издаването му, което е предпоставка за упражняване от съда на контрол за материална законосъобразност. Не се установяват да са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и които да мотивират отмяната на акта само на това основание.

По приложението на материалният закон съдът намира следното:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи (Наредбата) дипломата за завършена образователно-квалификационна степен се издава от съответното висше училище, като в чл. 4 от Наредбата са изброени задължителните реквизити, които следва да се съдържат в дипломата и сред които са имената съгласно документ за самоличност, ЕГН, дата и място на раждане, гражданство и снимка, заверена с печата на висшето училище.

С разпоредбата на чл. 4б, ал. 1 от Наредбата в приложимата ѝ редакция се предвижда, че нова диплома може да бъде издадена единствено при установяване на технически грешки, допуснати в нея, по ред, определен в правилника на висшето училище. Видно

от изразеното становище в допълнителните писмени бележки на ответника ВТУ няма правилник или правила, които изрично да регламентират редът за издаване на нови дипломи на основание чл. 4б, ал. 1 от Наредбата, поради което същата е приложимото право в случая. Видно от подаденото заявление до ректора на ВТУ като причина за издаване на нова диплома се сочи обстоятелството, че с решение № 11929/28.10.2022 г. по гр. дело № 15482/2022 г. на Софийски районен съд е допусната промяна на пола на лицето от „мъжки“ на „женски“, и съответно сменени имената от М. Н. К. на М. Н. К. и ЕГН.

Съдът като взе предвид регламентираното в разпоредбата на чл. 4б, ал. 1 от Наредбата намира, че съдебното решение не е сред кръга на изброените случаи, при които може да се издаде нова диплома. Съдебното решение е основание да се впишат настъпилите с него промени в данните за гражданското състояние на лицето в съставените актове за гражданско състояние на лицето – чл. 74 от Закона за гражданска регистрация, но не и в издадените вече дипломи за висше образование. Законодателят допуска при настъпване на определени обстоятелства промяна в съдържанието на удостоверителните документи по гражданското състояние, но не и за издаването на нова диплома, тъй като същата удостоверява, че едно лице е придобило определена образователно-квалификационна степен по определена специалност при изпълнението на определени предпоставки (изпълнени всички задължения по учебния план на съответната специалност), които данни не се променят, освен в случаите на допусната техническа грешка в тях. Смяната на имената на едно лице не може да се охарактеризира или приравни като техническа грешка по смисъла на Наредбата, тъй като няма отношение към съдържанието и същността на дипломата като удостоверителен документ. Ако законодателят действително е искал и целял да се издават нови дипломи при промяна в личните данни на лицата е щял изрично да го уреди. Видно от доказателствата по делото на жалбоподателката е издадено удостоверение за верен ЕГН и удостоверение за идентичност на лице с различни имена, които могат да й послужат при необходимост.

Неоснователно е оплакването в жалбата за нарушено право на живот по смисъл на чл. 8 ЕКПЧ, тъй като с постановения отказ на ректора на ВТУ да се издадат нови дипломи не се отрича по никакъв начин промяната на личните данни на жалбоподателката, нито пък се цели да се ограничи личностното ѝ развитие и възможност да развива отношения с други човешки същества и с външния свят. Правото на личен и семеен живот, видно от доказателствата по делото не са нарушени.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореният отказ е законосъобразен и жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 АПК, жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати на ответника сторените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение, определени в размер на 100 лв., съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд - София град, Второ отделение, 50-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Н. К. срещу отказ на ректора на Великотърновския университет „Св.св.Кирил и Методий”, обективиран в писмо с изх.№ УП-10-1181/15.12.2022 г., като неоснователна.

ОСЪЖДА М. Н. К., ЕГН [ЕГН], да заплати на Великотърновския университет „Св.св.Кирил и Методий” сумата в размер на 100 (сто), представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението пред Върховния административен съд.

Съдия: